

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
STRATEĞİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI
TARIMSAL YATIRIMCI DANIŞMA OFİSİ

**İSTANBUL İLİ
TARIMSAL
YATIRIM REHBERİ**

İÇİNDEKİLER

TARIMSAL YAPI	3
GENEL BİLGİLER	4
TARIM ALANLARININ DAĞILIMI VE ÜRETİM MİKTARI.....	4
BİTKİSEL ÜRETİM.....	5
HAYVAN VARLIĞI.....	7
HAYVAN VARLIĞI.....	8
TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ	9
TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ	10
İSTANBUL'DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN.....	11
İSTANBUL'DA TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR	12
TEŞVİK VE DESTEKLER.....	14
KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI(2016-2020)	15
KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ.....	20
KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ.....	21
TARIMSAL KREDİLER	23
ORKÖY DESTEKLERİ	27
YATIRIM TEŞVİKLERİ	29
KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR.....	32
KOSGEB HİZMET VE DESTEKLERİ	34
İletişim Bilgileri.....	36

TARIMSAL YAPI

GENEL BİLGİLER

İl Nüfusu (2017)	: 15.029.231 Kişi
Toplam yüzölçümü	: 5.461.000 da
Toplam tarım alanı (2017)	: 843.000 da (Yüzölçümün % 15)
ÇKS'ye kayıtlı Çiftçi Sayısı (2017)	: 4.158 kişi
ÇKS'ye kayıtlı Arazi Varlığı (2016)	: 436.470 da

TARIM ALANLARININ DAĞILIMI VE ÜRETİM MİKTARI

	Alan (da) *	2017 üretim (ton) *
Tarla Bitkileri	663.108	313.667
Meyve ve uzun ömürlü bitkiler	27.141	5.886
Sebze	29.853	66.939

*Kaynak: TÜİK

BİTKİSEL ÜRETİM

TARLA ÜRÜNLERİ VERİLERİ

	Ürün Adı	2002 üretim (ton)	2017 üretim (ton)
1	Buğday (Diğer)	129.403	157.178
2	Mısır (Silajlık)	-	36.933
3	Ayçiçeği (Yağlık)	30.585	44.400
4	Arpa (Diğer)	40.397	28.306
5	Yulaf (Yeşil Ot)	2	16.517

MEYVECİLİK VERİLERİ

	Ürün Adı	2002 üretim (ton)	2017 üretim (ton)
1	Elma	2.565	1.897
2	Fındık	1.040	791
3	Armut	1.506	551
4	Ceviz	323	475
5	Erik	946	451

SEBZE ÜRETİM VERİLERİ

	Ürün Adı	2002 Üretim (ton)	2017 Üretim (ton)
1	Karpuz	22.005	21.320
2	Domates (sofralık)	31.226	16.743
3	Kavun	3.800	9.469
4	Lahana (Karayaprak)	7.300	3.863
5	Hıyar (sofralık)	4.478	2.562

*Kaynak: TÜİK, BÜGEM

HAYVAN VARLIĞI
BÜYÜKBAŞ HAYVAN SAYILARI

Büyükbaş Sayısı	2002 (Baş)	2017 (Baş)
Sığır (Kültür)	9.323	42.392
Sığır (Melez)	57.561	39.972
Sığır (Yerli)	3.210	3.211
Sığır Toplam	70.094	85.575
Manda	7.976	13.456
Toplam	78.070	99.031

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN SAYILARI

Küçükbaş Sayısı	2002 (Baş)	2017 (Baş)
Koyun (Merinos)	1960	3.512
Koyun (Yerli)	68.786	107.346
Keçi (Kıl)	9.256	21.472
Toplam	80.002	132.330

Kaynak: TÜİK

HAYVAN VARLIĞI KÜMES HAYVANCILIĞI SAYILARI

Kümes Hayvanı Sayısı	2002 (Adet)	2016 (Adet)
Et Tavuğu	602.000	770.700
Yumurta Tavuğu	510.000	1.448.660
Hindi	6.070	60.731
Kaz	5.441	2.428
Ördek	9.260	2.443
Toplam	1.132.771	2.284.962

ARICILIK SAYILARI

Kovan Sayısı	2002 (Adet)	2016 (Adet)
Yeni kovan	19.942	75.634
Eski kovan	1.360	634
Toplam	21.302	75.921

Kaynak: TÜİK

TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ

KONU	SAYI
Süt ve Süt Ürünleri	221
Et ve Et Ürünleri	482
Su Ürünleri İşleme	34
Meyve-Sebze işleme - paketlenme	233
Hububat ve Bakliyat Üretimi	21
Katı ve Sıvı Bitkisel Yağ	18
Şeker Üretimi (paketlenme hariç)	26
Zeytinyağı	7
Konserve ve Salça	-
Fermente ve salamura ürün üretimi	33
Pastacılık Ürünleri Üretimi	4796
Nişasta ve Nişasta mamulleri	6
Bisküvi, Çikolata, Kakaolu ve Benzeri Ürünler	154
Un üretimi	35
Unlu mamuller üretimi	5819

KONU	SAYI
Ekmek ve ekmek çeşitleri üretimi	3110
Makarna ve İrmik Üretimi	12
Yumurta Paketleme	159
Dondurulmuş Gıda	60
Hazır Yemek, Tabldot Yemek	1144
Hazır çorba ve bulyon, puding, toz karışımlar, mayonez, sos vb	115
Kuruyemiş ve Çerezler	147
Baharat İşleme	100
Alkolsüz İçecekler	103
Alkollü İçecekler	5
Bal, polen, arı sütü ve temel petek üretimi ve ambalajlama	70
Gıda Katkı ve Aroma Maddeleri	83
Gıda ile Temas Eden Maddeler	633
Yem	61
Diğer	242

Kaynak: İl Gıda Tarım Hayvancılık Müdürlüğü

TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ

İSTANBUL'DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN

1. Mevcut ürün çeşitliliğini, ekonomik değere sahip ürünler
2. Bölge çiftçilerinin, sertifikalı tohumluk, ilaç ve gübre kullanımları konusunda eğitim seviyelerinin yüksek olması böylelikle, üstün verimli ve kaliteli ürünler yetiştirmek.
3. Tarımsal girdilerin temininde kolaylık ve tarıma dayalı sanayi tesislerinin gelişmiş olması.
4. Tarih ve turizm açısından büyük bir öneme sahip olması sonucu tarımsal pazar değerinin yüksek olması.
5. Bir dünya metropolü olan İstanbul'un üretilen hayvansal ve bitkisel ürünlerin en az aracı ile tüketiciye ulaştırma potansiyelinin olması.
6. İç tüketim, ithalat ve ihracat için, ilin ana ticaret yollarının üzerinde bulunması ve geniş ulaşım ağına sahip olması.
7. Geniş kıyı uzunluğu ve tüketim alışkanlıkları nedeniyle su ürünleri açısından büyük potansiyele sahip olması.
8. Un ve unlu mamuller sektörü için üretim yerleri ve pazar arasındaki mesafenin kısa olması dolayısıyla taze ürün tüketilebilmesi.
9. Büyükbaş hayvancılığının yaygın olması nedeniyle süt ve süt ürünleri sektörüne yeterli miktarda hammadde sağlanabilmesi.
10. Hububatta tarımın yaygın olduğu Büyükçekmece, Çatalca, Silivri, Arnavutköy ilçelerinde yüksek kalitede tohumluk kullanılarak ve modern tarım uygulamaları ile Türkiye ortalamasının üzerinde, hububatta yüksek verim elde edilmesi.
11. İlimizde bulunan mera alanlarının verimlerinin yüksek olması nedeniyle hayvancılık için gerekli olan kaliteli ve ucuz kaba yem temini fırsatının olması.

İSTANBUL'DA TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR

SEKTÖR ADI	AÇIKLAMA
Entegre Su Ürünleri İşleme ve Paketleme Sektörü	İstanbul 3 tarafı denizle çevrili bir şehir olması nedeniyle geliştirilebilir kaynaklara sahip olup, deniz mamulleri işleme sektörü açısından yüksek potansiyele sahiptir.
Un ve Unlu Mamuller	İlde artan nüfus ile birlikte un ve unlu mamullerin tüketimi ve bu sektöre giriş yapan işletme sayısı sürekli artmaktadır. Özellikle kaliteye yönelik çalışmalar konusunda büyük bir potansiyele sahiptir.
Hayvancılık	İlde bulunan 82.909 büyükbaş 116.041 küçükbaş hayvan varlığı ile önemli düzeyde hayvancılık yapılmakta, nüfusa bağlı tüketim göz önüne alındığında et ve süt üretim sektörlerine hammadde sağlaması bakımından büyük bir potansiyele sahiptir.

SEKTÖR ADI	AÇIKLAMA
Organik Tarım	En büyük Organik Tarım ürünü tüketici grubu ilimizdedir. Organik Pazarlar aracılığı ile yetiştiriciler ürünlerini direkt aracısız buralarda pazarladıklarından özellikle sebze üretimi hızla büyümektedir. Organik tarım desteklemeler ve birim fiyatların yüksek oluşu nedeniyle karlı bir yatırım sektörü olmaktadır. Organik ürünler Baraj havzalarının korunması açısından hem mevzuat hem de çevrenin korunması açısından bu alanlar değerlendirilebilir.
Gıda İşleme ve Paketleme	İlin nüfus yoğunluğu, konumu ve ulaşım imkanları sebebiyle, hem iç hem de dış pazarlara ürünlerin sunulabilmesi mümkün olup, gıda ürünleri işleme ve paketleme tesisleri ile soğuk hava depoları gibi işletmelerin kurulması şehrin tüketim potansiyeli de göz önünde bulundurulduğunda cazip bir yatırımdır.
Örtü Altı Yetiştiriciliği	Örtüaltı Entegre mücadele uygulamaları ile sebzelerde zarar oluşturan etmenlerin popülasyon dinamikleri ile çevre ile ilişkileri dikkate alınarak uygun olan tüm mücadele metodları ve uygulama teknikleri kullanılarak ilaçların çevreye ve insan sağlığına zarar vermesini engellemek amaçlanmıştır.

TEŞVİK VE DESTEKLER

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI(2016-2020)

UYGULAYICI KURUM: GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI/ Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

1-EKONOMİK YATIRIMLAR

DESTEK KAPSAMI: Bu Tebliğ, 1/1/2016-31/12/2020 tarihleri arasında, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak, tarım ve tarım dışı istihdamı geliştirmek, gelirleri artırmak ve farklılaştırmak için kadın ve genç girişimciler öncelikli olmak üzere gerçek ve tüzel kişilerin ekonomik faaliyetlere yönelik yatırımlar için yapılacak hibe ödemelerine ilişkin hususları kapsar.

KİMLER BAŞVURABİLİR: Gerçek ve tüzel kişiler

- ✓ Hibeye esas proje tutarı alt limiti en az 30.000 Türk Lirası'dır.
- ✓ Proje bütçesi KDV (katma değer vergisi) hariç hazırlanır.

* Bu Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış tesislerde kullanılmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgâr enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımına yönelik yatırımlardır.

İSTANBUL İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

1-EKONOMİK YATIRIMLAR

YATIRIM KONULARI	DESTEK VERİLEN İLLER*	YATIRIM TUTARI ÜST LİMİTİ (TL)	Destekleme Oranı
Ekonomik yatırım konuları			
Bitkisel ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39	Yeni tesis 2.000.000	% 50
Hayvansal ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39		
Su ürünleri işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39		
Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar (Büyükbaş, küçükbaş, hindi ve kaz yetiştiriciliği, su ürünleri ve kültür mantarı* üretimine yönelik sabit yatırımları kapsar) *kültür mantar üretimi kapsamında sadece tamamlama, kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları	39	Kapasite artırımı ve/veya teknoloji yenileme 1.500.000	
Yaş meyve sebze tasnif, paketlenme ve depolama yatırımları hariç bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	42	Tamamlama 1.750.000	
Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması konusunda sadece ham derinin işlenmesi ve günlük en fazla 20 baş hayvan kesim kapasiteli mezbaha,	42		
Hayvansal ve bitkisel orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	81		
Yenilenebilir enerji kullanan yeni seraların yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81		

İSTANBUL İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

Soğuk hava deposu yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81	Yeni tesis 2.000.000	%50
Çelik silo yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81	Kapasite artırımı ve/veya teknoloji yenileme 1.500.000	
Yenilenebilir enerji üretim tesisleri** (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	Tamamlama 1.750.000	
Kırsal ekonomik alt yapı yatırım konuları			
1- Kırsal turizme yönelik niteliği yeni tesis olan yatırımlar (sadece yeni tesis yatırımları)	39	1.500.000	% 50
2- Çiftlik faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı sistemleri, (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	500.000	
3- El sanatları ve katma değerli ürünler (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	39	500.000	
4- Bilişim sistemleri ve eğitimi yatırımları (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	500.000	

*39 İl: Adana, Adıyaman, Antalya, Artvin, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Hakkari, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Muğla, Niğde, Rize, Sakarya, Siirt, Sinop, Tekirdağ, Tunceli, Zonguldak, Bayburt, Kırıkkale, Batman, Şırnak, Bartın, Iğdır, Yalova, Karabük, Kilis, Osmaniye ve Düzce

*42 İl: Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Hatay, Isparta, Mersin, Kars, Kastamonu, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muş, Nevşehir, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Trabzon, Şanlıurfa, Uşak, Van, Yozgat, Aksaray, Karaman, Ardahan

** Bu Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış tesisler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak tesislerde, ayrıca üç dekardan küçük olmaması şartıyla örtü altı kayıt sistemine kayıtlı mevcut modern seralarda kullanılmak üzere; yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı

2-BİREYSEL SULAMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

DESTEK KAPSAMI	1/1/2018 - 31/12/2020 tarihleri arasında, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için belirlenmiş bireysel sulama sistemlerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tarla içi damla sulama sistemi kurulması, ✓ Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması, ✓ Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması, ✓ Tarla içi yüzey altı damla sulama sistemi kurulması, ✓ Lineer veya Center Pivot sulama sistemi kurulması, ✓ Tamburlu sulama sistemi kurulması, ✓ Güneş enerjili sulama sistemi kurulması.
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Gerçek ve Tüzel kişiler için : 1.000.000 TL • Hibe Desteği Oranı : %50

NOT: 1-Uygulamaya ilişkin detaylar 07.12.2017 tarih ve 30263 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de (Tebliğ no: 2017/48)” yer almaktadır.

NOT: 2- Bu Tebliğ kapsamında yapılacak başvurular; Programın uygulama yılı itibarıyla 1 Ocak tarihinden başlayarak altmış gün içerisinde, son başvuru tarihi mesai bitimine kadar, başvuru sahipleri tarafından dosya halinde tek nüsha olarak elden il müdürlüğüne teslim edilerek yapılır.

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ

YATIRIM KONULARI		DESTEK VERİLEN İLLER	DESTEK MİKTARI (en fazla)	BAŞVURU YERİ VE TARİHİ
Hayvansal Üretime Yönelik	Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık projelerini,	81 İL	30.000 TL	<p>Bu Tebliğ kapsamında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ön başvurular, “https://genciftci.tarim.gov.tr” uzantılı yazılım üzerinden yapılır. • Kesin başvurular, genç çiftçilerin proje uygulayacağı kırsal alanda ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği yerleşim biriminin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine şahsen yapılır. <p>Başvurular 2017/10 no’lu tebliğin yayımlandığı tarihten beş iş günü geçtikten sonra başlar. Başvuru süresi yirmi iş günüdür.</p>
	Arı ve arı ürünleri yetiştiriciliği projelerini			
	Kanatlı ve ipekböceği yetiştiriciliği projelerini,			
Bitkisel üretime yönelik	Kapama meyve bahçesi tesisi projelerini			
	Fide, fidan, iç ve dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliği projelerini,			
	Kontrollü örtü altı yetiştiriciliği projelerini,			
	Kültür mantarı üretimi projelerini,			

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ

YATIRIM KONULARI		DESTEK VERİLEN İLLER	DESTEK MİKTARI (en fazla)	BAŞVURU YERİ VE TARİHİ
Yöresel ürünleri ile tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik;	Tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesi konulu projeleri,	81 İL	30.000 TL	<p>Bu Tebliğ kapsamında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ön başvurular, “https://genccifctci.tarim.gov.tr” uzantılı yazılım üzerinden yapılır. • Kesin başvurular, genç çiftçilerin proje uygulayacağı kırsal alanda ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği yerleşim biriminin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine şahsen yapılır. <p>Başvurular 2017/10 no’lu tebliğin yayımlandığı tarihten beş iş günü geçtikten sonra başlar.</p> <p>Başvuru süresi yirmi iş gündür.</p>
	Coğrafi işaretli, yerli gen kaynaklarını kullanarak, organik veya iyi tarım uygulamalı bitkisel ve hayvansal üretim konulu projeleri,			
	Coğrafi işareti olan gıdaların üretimi konulu projeleri,			

HAYVANCILIK YATIRIMLARI DESTEKLERİ

DAMIZLIK MANDA DÜVESİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ

DESTEK KAPSAMI	Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliğine üye olan gerçek ve tüzel kişi üreticilerin yapacakları, 150 baş kapasiteye sahip, damızlık manda düve üretimi ve ticari gebe manda satışı için yeni işletme kurulması veya mevcut işletmelerin kapasitelerinin 150 baş olacak şekilde artırılması ve bu işletmelerin rehabilitasyon yatırımlarını kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Damızlık manda yetiştiricileri birliğine üye gerçek ve tüzel kişiler
UYGULAMA İLLERİ	Afyonkarahisar, Bitlis, Diyarbakır, Düzce, İstanbul, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Kütahya, Muş, Samsun, Tekirdağ, Tokat ve Zonguldak
YATIRIM KONULARI, DESTEK ORANI	İNŞAAT Yeni inşaat yapımı, rehabilitasyon ve kapasite artırımı, %50 HAYVAN ALIM Damızlık dişi manda ve manda boğası alımı %50 MAKİNE ALET-EKİPMAN ALIM %50 Yem Karma ve Dağıtma makinesi ile Gübre Sıyırıcı
2018-2019 yılları için başvuru zamanı Bakanlıkça açıklanacaktır	

TARIMSAL KREDİLER

UYGULAYICI KURUM: ZİRAAT BANKASI, TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ

2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

KREDİ KONULARI (HAYVANSAL ÜRETİM KONULARI)	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti(TL)	
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi		
Sütçü, Etçi, Kombine sığır yetiştiriciliği	100.000 TL'ye kadar	100	100	12.500.000
	100.001-750.000 TL	100	50	
	750.001-5.000.000TL	75	50	
	5.000.001 - 12.500.000TL	50	25	
Yaygın Hayvansal Üretim	100.000 TL'ye kadar	100	100	250.000
	100.001-250.000 TL	75	50	
Damızlık Düve Yetiştiriciliği		100	75	7.500.000
Büyükbaş Hayvan Besiciliği		50	50	5.000.000
Küçükbaş Hayvancılık		100	75	5.000.000
Arıcılık		50	50	1.500.000
Kanath sektörü		50	25	3.000.000
Kanath sektörü damızlık yetiştiriciliği		100	100	7.500.000
Su Ürünleri Sektörü	100.000 TL'ye kadar	100	100	5.000.000
	100.001-5.000.000 TL	100	50	

İSTANBUL İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

KREDİ KONULARI (BİTKİSEL ÜRETİM KONULARI)		İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
		Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
Kontrollü örtüaltı tarımı	750.000 TL'ye kadar	75	50	10.000.000
	750.001 -5.000.000 TL	50	25	
	5.000.001 -10.000.000 TL	25	25	
Yaygın bitkisel üretim	250.000 TL'ye kadar	50	50	750.000
	250.001 - 750.000 TL	25	25	
Yem bitkisi üretimi		100	100	2.500.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi		100	100	10.000.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı	100.000 TL 'ye kadar	100	100	5.000.000
	100.001-5.000.000 TL	50	50	
Süs bitkisi üretimi		50	50	5.000.000
Stratejik bitkisel üretim	2.000.000 TL'ye kadar	-	50	3.000.000
	2.000.001-3.000.000 TL	-	25	
Sera Modernizasyonu		100	50	300.000

İSTANBUL İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI			
KREDİ KONULARI	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
MUHTELİF KONULAR			
İyi tarım/Organik tarım uygulamaları	50	50	5.000.000
Tarımsal Mekanizasyon(Traktör ayrık)	75	-	1.500.000
Traktör	75.000 TL'ye kadar	50	250.000
	75.001-250.000 TL	25	
Modern basınçlı sulama	100	-	1.500.000
Arazi alımı	25	25	500.000
Soğuk hava deposu yatırımları	50	25	5.000.000
Lisanslı Depoculuk Yatırımları	Kapasitesi 10 bin tona kadar olan yatırımlar	75	10.000.000
	Kapasitesi 10 bin tondan büyük yatırımlar	75	20.000.000
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi	50	50	5.000.000

2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI			
TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİFLERİN ÜRETİM KONULARI (*)	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
Damızlık Süt Sığırı Yetiştiriciliği	100	50	7.500.000
Büyükbaş Hayvan Besiciliği	75	50	5.000.000
Küçükbaş Hayvan Besiciliği	100	75	5.000.000
Kontrollü Örtü Altı Tarımı	75	50	7.500.000
Su Ürünleri Avcılığı	100	50	3.000.000
Tarımsal Ürün İşleme, Paketleme, Depolama Tesisi (**)	75	50	5.000.000
Yaş Çay Yaprağı Üretimi	-	50	5.000.000

(*) Tarımsal amaçlı kooperatiflerin bu tabloda yer almayan üretim konularına ilişkin kredi taleplerinde Tablo 1' de belirtilen faiz indirim oranları ve limitleri uygulanır.

(**) Kooperatif ortaklarının üretim kapasitesi ile uyumlu büyüklüklerde kredi kullanılabilir.

ORKÖY DESTEKLERİ

UYGULAYICI KURUM: ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Orman Genel Müdürlüğü, ORKÖY

ORKÖY DESTEKLERİNİN AMACI	Ormanların korunması, geliştirilmesi ve işletilmesi hedeflerine ulaşmak için, orman köylüsünün sosyo ekonomik yönden kalkınmalarını desteklemek amacıyla kredi-hibe desteğinde bulunmak suretiyle, ormanlar üzerindeki olumsuz baskıyı azaltmak ve ormanların sürdürülebilir olmasına katkı sağlamaktır.
KİMLER BAŞVURABİLİR	ORKÖY kredisinden yararlanabilmek için, köyün/mahallenin ilgili yönetmelikte belirtilen şartları taşıması gerekmektedir. Köy ya da mahallenin ormanla ilişkisini buldukları yerdeki Orman İşletme Müdürlüklerinden öğrenebilirler. Orman köyü tanımı Yönetmelikte; Orman köyü: “Mülki sınırları içerisinde Devlet ormanı olan köyler ile daha önce orman köyü iken 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanunla mahalleye dönüşen yerler” şeklinde tanımlanmaktadır. Orman köylüleri ORKÖY desteklerinden yararlanabilir. Bu desteklerden yararlanmak için buldukları yerdeki Orman İşletme Müdürlüklerine başvurabilirler. Orman köylüsü tanımı ise Yönetmelikte; “Orman köyü/mahallesinde kredi ve hibe tespit tarihi itibarıyla en az bir yıl süreyle ikamet etmekte olan halk” şeklindedir.

Orman Genel Müdürlüğü orman köylülerini desteklemek amacıyla iki türlü kredi desteği vermektedir.

A) FERDİ KREDİ DESTEĞİ:

Ferdi projelere belirlenecek oranlarda her yıl hibe desteği verilmektedir. 2017 yılı için hibe oranı % 20'dir. Ferdi krediler, sosyal ve ekonomik maksatlı olarak ikiye ayrılır.

1-Sosyal Nitelikli Krediler;

Odun tüketimini azaltmaya yönelik uygulanan kredi türüdür. Bu krediler faizsiz olup, vade süreleri proje türlerine göre 3- 7 yıl arasında değişmektedir.

Sosyal Nitelikli Proje Örnekleri: Dam örtülüğü malzemeleri, Kat kalorifer sistemi, Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemleri, Dış cephe mantolama v.b. projeler.

2- Ekonomik Nitelikli Krediler;

Ekonomik maksatlı hayvancılık ve fenni arıcılık kredileri faizsiz, diğer krediler ise ortalama yıllık % 1,5 faizlidir. Ziraat Bankasının tarımsal kredilere uyguladığı faizin yedide biri (1/7) oranında yıllık faizle kredi verilir. Ekonomik maksatlı kredilerde vade süreleri proje türlerine göre 2- 7 yıl arasında değişmektedir.

Ekonomik Nitelikli Proje Örnekleri: Hayvancılık (süt sığırcılığı, besi sığırcılığı, süt koyunculugu, besi koyunculugu vb.), fenni arıcılık, kültür mantarcılığı, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği, ev hanımları için mikro kredi, seracılık, bağcılık ve meyvecilik vb. projeler.

B) KOOPERATİF KREDİ DESTEĞİ:

Kooperatif kredileri faizlidir. Ziraat Bankasının tarımsal kredilere uyguladığı faizin yedide biri (1/7) oranında yıllık faizle kredi verilir. Yıllık faiz oranı vade süresi 1-4 yıl olanlar için % 1,4286, dört (4) yılın üzerinde olanlar için ise % 1,5714'dür. Vade süreleri proje türlerine göre 3- 8 yıl arasında değişmektedir. Ayrıca projelere, her yıl Genel Müdürlükçe belirlenecek oranlarda hibe desteği verilmektedir.

NOT: Uygulamalar, 13/06/2012 tarih ve 28322 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ve bu Yönetmelikte 04/11/2013 tarih ve 28811 tarihinde yapılan değişiklikle yürütülmektedir.

YATIRIM TEŞVİKLERİ

UYGULAYICI KURUM: EKONOMİ BAKANLIĞI, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

GENEL AÇIKLAMALAR

İlgili Mevzuat

- 19.06.2012 tarih ve 28328 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”
- 20.06.2012 tarih ve 28329 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)”

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ayrıca, yatırımların asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.
- Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için asgari ikiyüzbin Türk Lirası olması gerekir.
- Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamaz.

Müracaat

- Teşvik belgesi müracaatları, Ekonomi Bakanlığına yapılır. Ancak, genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı onmilyon Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenecek yatırımlar için yatırımcının tercihinin bağı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

Teşvik belgesi

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için, projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

Diğer desteklerden yararlanma

Bu kapsamdaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden yararlanan yatırımlar, bu Karar kapsamında faiz desteği dışındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilirler.”

Tarım sektörüne ilişkin değerlendirme

- Tarım Sektörüne yönelik yatırımlar, “Genel Teşvik Sistemi” ve “Bölgesel Teşvikler”den yararlanabilir.

GENEL TEŞVİK SİSTEMİ

- Bölge ayrımı yapılmaksızın, belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartı ile diğer Tebliğ şartlarını sağlayan Tarımsal yatırımlar, Genel Teşvik Sistemi kapsamında;
  - ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti
  - ✓ KDV İstinası desteğinden faydalanılabilir.
- Ayrıca, Bölgesel Teşvik Sistemi kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde Genel Teşvik Uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.
- **Genel teşvik sistemi kapsamında teşvik edilemeyecek yatırımlar:**
  - Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker.”
  - Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
  - Küp şeker.
  - 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
  - Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
  - Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
  - 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.
- **Teşviki belirli şartlara bağlı yatırım konuları:**
  - Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem,
  - Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem,
  - Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dahil) 1.000 küçükbaş dönem şartı aranır.

KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR

UYGULAYICI KURUM: İSTANBUL KALKINMA AJANSI

Kalkınma Ajansları, Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulunun kararlaştırdığı ve Kalkınma Bakanlığının onayladığı Çalışma Programı ve Bütçe doğrultusunda hazırlanan ve finanse edilen Mali Destek Programları kapsamında tarım sektörüne de destek sunabilmektedirler.

Bu programlar kapsamında, destek için öncelikli alanlar, örnek proje konuları ve başvuru koşulları Ajansların web-sitelerinde ilan edilmekte ve Başvuru rehberlerinde ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

Kalkınma Ajansları, detayları yıllık çalışma programında ve başvuru rehberinde açıkça belirtilmek kaydıyla;

- Yerel idarelere,
- Üniversitelere,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına,
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına,
- Sivil toplum kuruluşlarına,
- Kâr amacı güden işletmelere,
- Kooperatif ve birliklere,
- Gerçek ve tüzel kişilere, proje veya faaliyetleri için “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet destekleme Yönetmeliği’nde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde “*mali ve teknik*” olmak üzere iki konuda destek sağlanmaktadır.

Mali Destek Türleri:

Doğrudan Finansman Desteği

Doğrudan finansman desteği, ajansın esas itibarıyla proje teklif çağrısı yöntemiyle kullandığı desteklerden oluşur. Ancak ajans istisnai olarak, proje teklif çağrısı yapmaksızın ve proje hazırlığı konusundaki yükümlülüklerinden bazılarını hafifletmek veya proje hazırlık sürecini doğrudan yönetmek suretiyle, doğrudan faaliyet desteği ve güdümlü proje desteği şeklinde de doğrudan destek sağlayabilir. Bu destek 3 şekilde sağlanır; “Güdümlü Proje Desteği”, “Doğrudan Faaliyet Desteği” ve “Proje Teklif Çağrısı”

Faiz Desteği

Faiz desteği, kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin başvuru rehberinde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlardan alacakları krediler karşılığında ödeyecekleri faiz giderlerinin, Ajans tarafından karşılanmasını öngören karşılıksız yardımdır.

Faizsiz Kredi Desteği

Faizsiz kredi desteği, ajans tarafından kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin başvuru rehberinde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlar eliyle kredi verilmesini ve bu mali desteğin bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar dahilinde ajansa faiz ödenmeksizin taksitler halinde geri ödenmesini öngören karşılıksız yardımdır.

Faizsiz kredi desteğinde, yararlanıcıya sözleşme tarihinden itibaren en az üç ay geri ödemesiz dönem tanınır ve geri ödeme işlemleri, sözleşme tarihinden itibaren en fazla dört yıl içinde tamamlanır.

KOSGEB HİZMET VE DESTEKLERİ

Desteklenen Sektörler

- 1- Madencilik ve taş ocakçılığı
- 2- İmalat
- 3- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
- 4- Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
- 5- İnşaat
- 6- Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
- 7- Ulaştırma ve depolama
- 8- Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
- 9- Bilgi ve iletişim
- 10- Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler
- 11- İdari ve destek hizmet faaliyetleri
- 12- Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor
- 13- Diğer hizmet faaliyetleri

Destek Programları

- 1- Genel Destek Programı
- 2- Ar-ge , İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Programı
- 3- Kobi Proje Destek Programı
- 4- Girişimcilik Destek Programı
- 5- Tematik Destek Programı İşbirliği-Güçbirliği Destek Programı
- 6- Gelişen İşletmeler Piyasası Kobi Destek Programı
- 7- Finansman Destekleri (Kredi Faiz)

Kosgeb Hizmet ve Destekleri Veri Tabanına Kayıt

Bir işletmenin KOSGEB Desteklerinden yararlanabilmesi için öncelikle veri tabanına kayıt olması gerekmektedir. Veri tabanına kayıt işlemleri için <http://www.kosgeb.gov.tr> adresinden “E-KOBİ” tıklanıp KOSGEB’ e ilk kayıt linkini seçip işletmeye ait bilgiler girilir kaydedilip sonraki sayfada KOBİ Bilgi Beyannamesi doldurulur.

İletişim Bilgileri

- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi (TARYAT)**
Adres: Eskişehir Yolu 9. Km Yeni Bina 14.Kat Lodumlu / ANKARA
Tel: 0 (312) 258 84 52 0 (312) 258 84 09
Faks: 0 (312) 258 85 16
Web: www.taryat.gov.tr
E-posta: taryat@tarim.gov.tr
- **Ekonomi Bakanlığı- Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü**
Adres: İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Tel: 0 (312) 444 63 63
Web: www.ekonomi.gov.tr
E-posta: tesvik@ekonomi.gov.tr
- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı – İstanbul İl Müdürlüğü**
Adres: Bağdat Cad. No: 307-309 Erenköy/İSTANBUL
Tel: 0 (216) 468 21 00
Faks: 0 (216) 355 37 15
Web : www.istanbul.tarim.gov.tr

- **İstanbul Valiliği**
Adres: Ankara Caddesi 34410 Cağaloğlu-Fatih/İSTANBUL
Tel: 0(212) 455 59 00,
Faks : 0(212) 455 59 00
Web : www.istanbul.gov.tr
- **İstanbul Kalkınma Ajansı**
Adres: Asmalı Mescit Mah. İstiklal Caddesi No:142, Odakule Kat:6-7-8
Beyoğlu 34430 İSTANBUL
Tel: 0 (212) 468 34 00
Faks: 0 (212) 468 34 44
Web : www.istka.org.tr
E-posta: iletisim@istka.org.tr
- **Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)**
Adres: Abdülhak Hamit Cad. No:866 Altmışevler / MAMAK / ANKARA
Tel: 0 (312) 595 28 00
Faks: 0 (312) 368 07 15

İSTANBUL İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Stratejik Yönetim Daire Başkanlığı

TARIMSAL YATIRIMCI DANIŞMA OFİSİ

